

ERFGOED Archeologie maakt etalage van stadhuisvloer

Mooie en rijke beerput van de burgemeester

De vernieuwde entreehal van het Hoornse stadhuis brengt iedere bezoeker meteen in contact met het verleden: je loopt er letterlijk overheen. Meerdere vitrines geven verzonken in de vloer een blik op hoe rijk dat stadsverleden eigenlijk is.

Martin Menger
m.menger@mediahuis.nl

Hoorn ■ Dat alles is ook te danken aan Archeologie West-Friesland, die al decennia lang een uitgebreid archief met bodemvondsten heeft aangelegd van stad en regio. Met de renovatie van het stadhuis ontstond het idee om de vondsten in de vernieuwde hal te laten zien. De oplossing: verdiepte sleuven in de vloer, afgesloten door dikke glasplaten. En ja: je kan er gewoon overheen lopen, bevestigt archeoloog Christiaan Schrickx. „Maar je ziet nog wel eens mensen een extra grote stap nemen.”

Er is onder die glasplaten van alles te zien: bekers van Duits steengoed, faience uit Delft, maar ook kunstig en gekleurd majolica. Vooral de scherven daarvan. En er was volop keuze in het depot, aldus Christiaan. „Dat komt omdat

de stad Hoorn een lange traditie heeft met archeologie. Dat betekent dat er ook al heel lang dingen worden opgegraven en bewaard.”

Kunststof

Aanvankelijk was het idee om nog veel grotere delen van de vloer de ‘etalage’ te laten zijn voor de bodemvondsten, maar dat pakte anders uit. „Er werd ook nog geopperd om dan alles in doorzichtig kunststof te gaan gieten. Maar dan zouden we de spullen voor altijd kwijt zijn. Daarom is dit de beste oplossing: op een laagje met zand kun je veel zien. En dan is het ook nog zo dat lang niet alle scherven van potten of borden hierin passen.” Er zijn niet alleen verzonken vitrines in de vloer: de archeologische dienst heeft ook twee kasten met aparte uitstallingen gemaakt. Daarin wordt deels in scherven en brokstukken de geschiedenis van een erg rijke familie onder de loep genomen. Flinterdunne wijngla-

West-Fries Erfgoed

De rubriek West-Fries Erfgoed zet het verleden van de regio centraal. Vandaag de vernieuwde entreehal van het Hoornse stadhuis.

zen, kinderspeelgoed; of aardewerk uit China en Italië: hier zijn de scherven te vinden van een erg rijk huishouden.

Weeshuis

„We weten ook van wie”, vertelt Christiaan. „Dat komt omdat dit alles uit één en dezelfde beerput is

gekomen.” In 2019 werd achter het Nieuwe Noord onderzoek gedaan. Hier stond ooit een weeshuis, dat ook een eigen gemetseld riool had. Toen dit weeshuis in financiële problemen kwam, werd het complex gekocht door Albert Fransz Sonck. „Hij was een van de rijkste en

machtigste mannen van Hoorn”, weet Schrickx. „Hij kon dat ook betalen, een heel complex. Daarna werd hier de erg luxe herenwoning van de familie ingericht.

En wat belangrijker is: een deel van het oude riool werd afgesloten en werd achter het woonhuis van de familie Sonck gebruikt als beer-

put. Ook de steenrijke zoon Meyndert Sonck woonde later op deze plek.

Huishouden

Juist dat is voor archeologen van groot belang. Want dat betekent dat deze familie met het huishouden hier pakweg een eeuw lang het

afval deponeerde. „Het is uniek dat je de personen, de rijkdom en daarmee ook de betekenis ervan kunt achterhalen.”

Zo komt het dat de bezoekers van het nieuwe stadhuis onder hun voeten niet alleen de eeuwenoude historie van West-Friesland en de stad Hoorn kunnen zien liggen.

Want op ooghoogte ligt de rijkdom van de bestuurlijke elite uit de 17e eeuw uitgestald. Want Sonck was ook burgemeester van de stad en actief in de landelijke politiek. Of de scherven uit zijn huishouden geluk hebben gebracht, is onbekend. Maar die scherven zijn anno 2024 het bekijken meer dan waard.

Archeoloog Christiaan Schrickx bij een van de vitrines.

FOTO'S MARCEL ROB

Er werd geopperd om alles in doorzichtig kunststof te gieten, maar dan waren we de spullen voor altijd kwijt

Christiaan Schrickx
Archeoloog

Roerdomp op tafel?

Alleen al aan het feit dat in de beerput van de familie Sonck ook botjes van een vogel als een roerdomp zijn teruggevonden, geeft voor de archeologen een aanwijzing van de rijkdom in huis. Want er waren maar weinig mensen die zoets op het menu konden zetten..

„Alle scherven liggen mooi in een laagje met wit zand”

Glas uit het rijke huishouden van de familie Vonck.

Scherven uit een ver Hoorns verleden.

De verzonken vitrines met scherven: „Je ziet mensen nog wel eens een extra grote stap nemen.”